

Bijlage 1: Uitkomst raadsbijeenkomst 19 januari 2021 'Invulling wettelijke taken'

(aan de hand van de aan de raad voorgelegde stellingen)

Voorgelegde stellingen	%	%
	Eens	Oneens
1. De gemeente moet de randen van de wet opzoeken	55	45
2. De gemeente moet een eigen bijdrage invoeren	50	50
3. Inwoners die het kunnen betalen moeten hun zorg (deels) zelf betalen	60	40
4. De gemeente moet zaken doen met een beperkt aantal aanbieders	65	35
5. Zonder tegenprestatie wordt er geen bijstandsuitkering verleend (wederkerigheid)	45	55
6. De gemeente moet de goedkoopste zorg aanbieden, andere zorg niet	5	95
7. Fysieke infrastructuur mag beperkt worden onder de kostenstijging sociaal domein	20	80
8. De gemeente moet accepteren dat kwetsbare inwoners niet bereikt worden	15	85
9. De gemeente moet zich alleen inzetten voor de meest kwetsbare doelgroep (niet voor inwoners die zelfoplossend zijn)	35	65
10. De gemeente moet inwoners laten weten wat de zorg kost (in beschikking)	90	10

Stelling 1: De gemeente moet de randen van de wet opzoeken

De grenzen van de wet mogen opgezocht worden (ook met het oog op bijschaven en doorontwikkeling van de wet), maar niet zozeer vanuit een kostenbesparend oogpunt. De belangen van de burger staan centraal.

Stelling 2: De gemeente moet een eigen bijdrage invoeren

De gemeente moet geen eigen bijdrage invoeren in verband met de (negatieve) effecten voor de kwetsbare of minder (financieel) daadkrachtige burger. Met name als het gaat om de jeugdzorg is het invoeren van de eigen bijdrage niet gewenst. Dit zorgt er namelijk voor dat ouders die minder draagkrachtig zijn geen zorg willen voor hun kinderen. Iedere jongere moet hulp krijgen die nodig is, ongeacht de inkomenspositie van de ouders. Daarnaast heerst de vraag of het ook daadwerkelijk bijdraagt aan het financiële tekort in het sociaal domein.

Een eigen bijdrage mag wel meer inkomensafhankelijk zijn, maar binnen een bepaalde marge. Er moet voorkomen worden dat er geen stapeling van kosten ontstaat, voor bijvoorbeeld gezinnen met meerdere kinderen. In zulke gevallen is het belangrijk dat er gekeken wordt naar het totale zorgpakket van een gezin.

Hulp bij het huishouden blijft een onderwerp dat anders wordt beoordeeld dan de jeugdhulp of Wmo begeleiding. Bij deze zorg lijkt een eigen bijdrage of zelfredzaamheid beter bespreekbaar.

Stelling 3. Inwoners die het kunnen betalen moeten hun zorg (deels) zelf betalen.

Als tijdens een keukentafelgesprek duidelijk wordt dat de inwoner de zorg (deels) zelf kan betalen, moet de inwoner dat ook doen. Doordat het abonnementstarief (huishoudelijke hulp) is ingevoerd, kan een inwoner er gebruik van maken terwijl deze inwoner het in principe zelf kan betalen. Maar, wordt ook genoemd, als de zorg zelf betaald moet worden dan is er een kans dat de zorg bij de mantelzorger komt te liggen. Er moet tijdens het keukentafelgesprek dus wel gekeken worden naar de druk op de mantelzorgers.

Tegenargument:

Het is ingewikkeld; de kostenuitvoerbaarheid en de controle kan hiermee ontsporen. Bovendien kan dit leiden tot zorgmijders en het effect dat ouders bijv. een forse rekening krijgen van een uit huis geplaatst kind. Daarnaast raakt het veelal mensen twee keer die al eerder hebben bijgedragen.

Stelling 4. De gemeente moet zaken doen met een beperkt aantal aanbieders

Het voordeel van meer aanbieders is dat er meer keuzevrijheid is. Daarentegen heb je wel te maken met meer contracten en dus ook meer werk (administratieve lasten). Het is belangrijk dat er afspraken worden gemaakt met partijen die de beste zorg kunnen leveren. Tegelijkertijd moet het aanbod wel breed blijven. Diversiteit is belangrijk waarbij er niet alleen met grote aanbieders afspraken worden gemaakt, maar ook met kleine aanbieders. Een goede verhouding tussen strategische partners en andere aanbieders is dus van belang. Daarbij kan een pgb helpen als de keuzevrijheid, door beperking aantal aanbieders, wordt beperkt.

Conclusie: over het algemeen is het dus beter om afspraken te maken met minder aanbieders, mits het niet ten koste gaat van de keuzevrijheid.

Stelling 5. Zonder tegenprestatie wordt er geen bijstandsuitkering verleend (wederkerigheid)

Over het algemeen zijn de raadsleden het allemaal eens met de stelling, mits een tegenprestatie ook echt mogelijk is. Er ontstaat een discussie/gesprek over welke mogelijkheden van tegenprestatie dan moet gelden (maatwerk, uitdagen tot). Belangrijk is daarbij ook oog te hebben voor de organisaties die begeleiding moeten geven aan mensen die helemaal niet willen. Dit vraagt veel van organisaties en dat is ook weer een kostenpost.

Tegenargument:

Een tegenprestatie verplichten draagt niet bij aan het terugdringen van de tekorten. Er kan beter ingezet worden op duurzame participatie.

Stelling 6. De gemeente moet de goedkoopste zorg aanbieden, andere zorg niet

Goedkoopste zorg moet niet leidend zijn. Kwaliteit en maatwerk staat boven de goedkoopste zorg. Het is belangrijk dat er passende zorg geleverd wordt die zo goedkoop mogelijk is ingekocht. Het gesprek moet gaan over maatwerk waarbij de keuze afhankelijk is van het soort hulp. Collectief inkopen kan ook goedkoper zijn.

Een integrale aanpak is essentieel, waarbij je problemen niet individueel aanpakt, maar meer werkt vanuit een gezinsplan en -systeem. Dit is vaak ook goedkoper en effectiever.

Discussiepunten: De privacywet kan een integrale aanpak in de weg zitten.

Stelling 7. Fysieke infrastructuur mag beperkt worden onder de kostenstijging sociaal domein

Het is belangrijk dat er een brede integrale afweging wordt gemaakt waardoor er een balans wordt gehouden tussen de fysieke infrastructuur en het sociaal domein. De fysieke infrastructuur mag niet ten koste gaan van een stijging in de kosten van het sociaal domein. Het uitgangspunt daarbij is dat de zorg in het sociaal domein goedkoper moet en de (fysieke) infrastructuur in de basis goed moet zijn ingericht. Goede voorzieningenniveau draagt bij aan welbevinden van inwoners. Dit geldt voor zowel de buitenruimte (wegen, groen etc.) als voorzieningen op gebied van sport, cultuur, kunst (bieb).

Stelling 8. De gemeente moet accepteren dat kwetsbare inwoners niet bereikt worden

De gemeente moet tot het uiterste gaan om kwetsbare inwoners te bereiken en helpen. Wel blijft de eigen verantwoordelijkheid een belangrijke aandachtspunt en moeten we het accepteren als iemand echt niet geholpen wil worden.

Stelling 9. De gemeente moet zich alleen inzetten voor de meest kwetsbare doelgroep (niet voor inwoners die zelfoplossend zijn)

In eerste instantie moeten alle inwoners gehoord worden. Als er alleen focus komt te liggen op de meest kwetsbare doelgroep, verlies je zicht op de minder kwetsbaren. En wie bepaalt wat kwetsbaar inhoudt? Ook zelfredzame mensen hebben een zetje nodig om niet in de maatwerkzorg te komen.

Het keukentafelgesprek moet dus blijven voor iedereen. Als het gaat om de daadwerkelijke zorgverlening/indicering, dan moet er kritisch gekeken worden naar het zelfoplossend vermogen van de inwoner. Dan houd je uiteindelijk de meest kwetsbare personen over die het niet zelf kunnen en die ondersteuning vanuit de gemeente kunnen krijgen.

Het is belangrijk dat er ook andere manieren worden benut om de meest kwetsbare doelgroep te bereiken. Preventie en voorliggende voorzieningen moeten goed ingezet worden door bijvoorbeeld de inzet van vrijwilligers meer te stimuleren. Daarbij is de route naar de toegang en de communicatie hierover belangrijk. Weten alle inwoners wel de weg?

Stelling 10. De gemeente moet inwoners laten weten wat de zorg kost (in beschikking)

De meningen over de kostenbewustzijn van inwoners lopen uiteen. De focus moet meer liggen op het kostenbewustzijn van de verwijzers en minder op het kostenbewustzijn bij de inwoner.

Prioritering

Voorgelegde stellingen	% Lage prioriteit	% Hoge prioriteit
1. De gemeente moet de randen van de wet opzoeken	76	24
2. De gemeente moet een eigen bijdrage invoeren	76	24
3. Inwoners die het kunnen betalen moeten hun zorg (deels) zelf betalen	76	24
4. De gemeente moet zaken doen met een beperkt aantal aanbieders	47	53
5. Zonder tegenprestatie wordt er geen bijstandsuitkering verleend (wederkerigheid)	47	53
6. De gemeente moet de goedkoopste zorg aanbieden, andere zorg niet	94	6
7. Fysieke infrastructuur mag beperkt worden onder de kostenstijging sociaal domein	71	29
8. De gemeente moet accepteren dat kwetsbare inwoners niet bereikt worden	71	29
9. De gemeente moet zich alleen inzetten voor de meest kwetsbare doelgroep (niet voor inwoners die zelfoplossend zijn)	65	35
10. De gemeente moet inwoners laten weten wat de zorg kost (in beschikking)	24	76